

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ

Παροράματα

- Στη Μ. Παρχαρίδου-Αναγνώστου ανήκει η έρευνα και η συγγραφή των κειμένων που τα εντιπούτου η προγράμματος με τίτλο «Ο ζωγράφος Ρυμάνος Καλούπορης», ο οποίος μόνο η επιμέλεια, όπως εκ παραδομής αναφέρθηκε στη σχετική βιβλιοπαρουσίαση του τεύχους 87 (Ιουνίου 2003, σ. 117).
- Στο άρθρο του Ν. Μερώση - Λ. Στεφανή «Οι προϊστορικές έρευνες στην Ημαθία - Πολιά και νέα δεδουλέα (μέρος Α)» (τεύχος 88, Σεπτέμβριος 2003), στη βιβλιογραφία (σ. 37-38): 1. «French D.H., 1967, *Index of Prehistoric Sites of Sherd Material in the University of Thessaloniki, Athens*,» να διαβάστε «French D.H., 1967, *Index of Prehistoric Sites in Central Macedonia and Catalogue of Sherd Material in the University of Thessaloniki, Athens*,» 2. Στο άρθρο των Χρυσούποδη Α. - Πιλούσικο Ζ. - Γροκόπεδη Α., η χρονολογία έκδοσης είναι 2001 και όχι 2002.
- Στο τίτλο της περιήλιμης του άρθρου της Α. Τράπα-Νικόλη (τεύχος 88, Σεπτέμβριος 2003, σ. 85): «The Significance of the Palm Tree in the Creto-Minoan Religion», να διαβάστε «The Significance of the Palm Tree in the Creto-Mycenean Religion».

και της Εφορείας Παλαιοανθρωπολογίας-Σπηλαιολογίας του ΥΠΠΟ-Παλαιοντολογικής ανασκαφικής έρευνες στο Σπήλαιο Α' του Σπηλαιολογικού Πάρκου Άλμωπας στο νομό Πέλλας, οι οποίες παρουσιάζουν εξαιρετικό επιστημονικό ενδιαφέρον για την παλαιοπανίδα και παλαιοχλωρίδα της περιοχής Άλμωπας.

Το Αμφείο της Θήβας

Ένα άρθρο του αρχαιολόγου Θεοδώρου Σπυρόπουλου, με τίτλο «Η μεγάλη ελληνική πυραμίδα και ένας «εράριος ελληνικός τάφος» δημοσιεύεται στο τεύχος 117 (Νοέμβριος 2003) του περιοδικού Το Τρίτο Μότι. Θέμα του το Αμφείο, αρχαίο μνημείο που τοποθετείται σε ένα λόφο της περιοχής της Θήβας και όπου, σύμφωνα με την παράδοση αλλά και κάποιες γραπτές πηγές, έχουν ταφεί οι Διάσκοποι Ζήθος και Αμύριν. Η άποψη του συγγραφέα, πρωτότυπη και ενδιαφέρουσα, μπορεί να ανοίξει νέες προσποτικές στην έρευνα...

Ο Μαρινάτος και το ηφαίστειο της Θήρας

Το 1939 ο Σπυρίδων Μαρινάτος διατύπωσε την άποψή ότι η έκρηξη του γραιασίου της Θήρας κατέτρεψε τον μνημονικό πολιτισμό. Από τότε πολλοί αμφιβολίζουν την άποιηση αυτή, αλλά σήμερα αμερικανοί επιστήμονες επινέρχονται στο θέμα με επιπλέον στοιχεία, που ίσως επιβεβαώνουν την άποψη του Μαρινάτου. Στη Γραιανδία βρέθηκε θηραϊκή στάτη, αποδεικνύοντας την εξαιρετικά μεγάλη έκταση και σφρόδευση της έκρηξης, η οποία μάλλον είναι και κατά 150 χρόνια αρχαιότερη (1645 π.Χ. περίπου).

Τελικά είχε δίκιο ο... Πλίνιος

Γερμανοί ερευνητές επαλήθευσαν τα όσα έχει γράψει ο Πλίνιος ο Πρεσβύτερος σχετικά με το λαδί κέδρου, το οποίο χρησιμοποιούσαν οι Αιγύπτιοι για τα ταριχεύοντας νεκρούς τους.

Πύζι αρχαίων

Στην Κορέα βρέθηκαν, σε ανασκαφές, οι αρχαιότεροι απόροι ρυζιού, τηλίκια 15.000 ετών, γενετικά διαφορετικοί από το σύγχρονο μαζί. Πιστεύεται ότι θα διώσουν πληθωρίες και για την ανάπτυξη του ανθρώπου της παλαιολιθικής εποχής.

Σανδάλια με κάλτσες...

Μπρούντινγκ ποδιά αγάλματος, το οποίο είναι σαφές ότι φορά σανδάλια με κάλτσα, βρέθηκε πρόσφατα σε ανασκαφές κοντά στο Λονδίνο, αποδεικνύοντας ότι η συνήθεια αυτή των Βρετανών υπήρχε από τη ρωμαϊκή κιόλας περίοδο, καθώς το άγαλμα χρονολογείται στον 2 αιώνα μ.Χ. Οι λογιοί είναι μάλλον προφανείς: το ψηφρό κλίμα των περιοχών αυτών, που έχεται σε πλήρη αντίθεση με εκείνα των περιοχών της Μεσογείου, όπου τα σανδάλια μπορούσαν να φορεθούν χωρίς κάλτσες.

Η ανθρώπινη ομίλια και το κελάδισμα των πουλιών

Ο εντυπωσιακός –από ομάδα ερευνητών του Πανεπιστημίου Ντουκ στη Βόρεια Καρολίνα– της περιοχής του εγκεφάλου των αδικών πτηνών όπου γίνεται η διαδικασία συνθέσης και υπενθύμισης των διάφορων πολύτικων ήχων, ίσως βοηθώντας τους επιστήμονες να κατανοήσουν τον τρόπο ανάπτυξης του ανθρώπου λόγου, των κανόνων που διέπουν την ομιλία.

Φροντιστήριο Ιστορικών Επιστημών

Το Κέντρο Βιζαντινών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών οργανώνει και φέτος το Φροντιστήριο Ιστορικών Επιστημών (Νοέμβριος 2003-Μάιος 2004). Σκοπός του είναι η μετάδοση σε νέους επιστημονικές ειδικούς επιπτομών γνώσεων, απαραίτητα για την κατάρτιση όσων επιθυμούν να ασχοληθούν με την ιστορική έρευνα. Τα μαθήματα διδάσκονται από ειδικούς επιπτομών, πανεπιστημιακούς καθηγητές και έρευνητες, απευθυνούται σε φοιτητές ή πτυχιούχους (διπλήτη) και σημειωτήριχ άλλων ακαδημάτων, και γίνονται κάθε Τρίτη και Πέμπτη απόγευμα στο Ινστιτούτο Βιζαντινών Ερευνών (Βασ. Κωνσταντίνου 48, 5ος όρ., τηλ.: 210-7273619). Διδάσκονται:

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Έκκληση για την αγορά εννέα πολύτιμων βυζαντινών σκευών

Τα τρία μεγαλύτερα βυζαντινά μουσεία της Ελλάδας, το Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο της Αθήνας, το Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού της Θεσσαλονίκης και το Μουσείο Μπενάκη, απευθύνουν έκκληση σε όλους όσους δεν ενδιαφέρονται, να συνδρομήσουν στις προσπάθειες τους να αγραστούν και να παραμείνουν στην Ελλάδα εννέα απομένα πινάκια με επίχρυση διακόσμηση (θέματα κυνηγού, φυτικά μοτίβα κ.λ.π.) του 12ου αιώνα, που έχουν ήδη εκτεθεί στο Μουσείο Μπενάκη και, στη συνέχεια στο Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού Θεσσαλονίκης. Με τον ουλαίκητη ιδιοτήτη των αντικειμένων αυτών –λαφύριαν της αρπακτικής διάθεσής των σταυροφόρων που κατέλαβε την Κωνσταντινούπολη το 1204– συμφωνήθηκε να μη δημιουργηθούν ποτέ εξωτερικό, ενώ η τημή των οποίων θα είναι τελικά στα 2,2 εκατομμύρια ευρώ. Το ποσό θα καλυφεί κατά το ίασμα από το Υπουργείο Πολιτισμού, και δεδομένου ότι το υπόλοιπο είναι διαδικτάστο για τα μουσειακά ίδρυμα, ζητάεται η πολύτιμη βοήθεια χρημάτων, τραπεζικών αλλά και των απλών ιδρυμάτων. Εγκείονται από την Αρχιτεκτονική Επιτροπή της Βαρύτης Βάσης Βαρύτης (αριθ. λογ.: 107-00 2786 000377 / τηλ. επικοινωνίας: 210-361037), αλλά υπάρχει και κομματικός διπλά στην προθήκη στην οποία εκτινέται. Μία πραγματικά αξιοσημείωτη και συγκινητική προσπάθεια στην οποία ευχόμαστε κάθε επιτυχία...

Εντυπωσιακές οι αρχαιολογικές αποκαλύψεις στο Δίον

Κατά τη διάρκεια των εργασιών για την αντιπλημμυρική προσπασία του αρχαιολογικού χώρου στο Δίον Πειραιά, ήρθαν στο φως πραγματικές εντυπωσιακές και εξαιρετικά σημαντικές ευρήματα, των ελληνιστικών και ρωμαϊκών χρόνων. Πρόκειται για ένα λεπτό της Ύπατηστού Διός, ένως θεού που, όπως φαίνεται από το προσωνύμιο, στην οποία ανέπτυξε την θεότητα του θεού ένθρωπου –από το οποίο λεπτεί το κεφάλι-, ο θωμός, πολλές επιγραφές, καθώς και 14 μαρμάρινοι αετοί σε διάφορα μεγέθη. Το λεπτό βρίσκεται απέναντι από την ίσιας και τα διπλά του καλυπτόμενα, δυστυχώς, από το νερό.

Παλαιοντολογικές έρευνες στο νομό Πέλλας

Πραγματοποιήθηκαν και φέτος (τέλη Οκτωβρίου-αρχές Νοεμβρίου 2003) –με τη συνεργασία του Παλαιοντολογικού Τμήματος του ΑΠΘ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ

Θεωρία και Διδακτική της Ιστορίας, Αρχειονομία, Πλαστογραφία, Παπυρολογία, Κωδικολογία, Επιγραφική, Νομισματική, Βιζαντινή Κεραμική, Εραλδική, Εισαγωγή στη Χαρτογραφία, Αρχαία Ελληνική Μυθολογία, Βιζαντινή Χρονογραφία, Ερεύνα Αρχειακών Πηγών, Οι αιρέσεις στον δυτικό Μεσαίωνα, Αθηναϊκός Κλασικισμός, Νεοελληνικός Διαφυτισμός, Έναρξη μαθημάτων 4 Νοεμβρίου 2003.

«Ανοικτές Ημέρες» και Βιζαντινό Μουσείο Βέροιας

Οι «Ανοικτές Ημέρες» αποτελούν μια από τις πολιτιστικές δραστηριότητες του Υπουργείου Πολιτισμού, με στόχο να εξοικειωθεί το ευρύ κοινό με τη λειτουργία και τους χώρους των μουσείων, των μνημείων και των αρχαιολογικών χώρων. Τα διοργανώματα των παραπάνω, μια διάρκεια είδοσα για το κοινό, αποτελεί ένα ανοιγόμενο πρόστιμο της κοινωνίας, ώστε να γίνεται γνωστός όχι μόνο ο πολιτισμός πλούτους της χώρας μας αλλά και ο τρόπος που οι άνθρωποι της Αρχαιολογίας της Υπηρεσίας προσεγγίζουν το παρελθόν και την ιστορία μας.

Η 11η Εφετειανής Αρχαιοτήτων της Βέροιας, επέλεξε και φέτος να ανοίξει για τους επισκέπτες το Βιζαντινό Μουσείο Βέροιας, τον πρόσφατα συντριπτικό Μύλο του Μάρκου (18-19 Οκτωβρίου 2003). Στο πλαίσιο των «Ανοικτών Ημέρων», λοιπόν, εντυπωτικά καν εκδηλώσεις αφιερωμένες στο επάγγελμα των ζωγράφων, ένα γηγετικό συγκρότημα που και προσφέρει εδεσμοτέλεια της βιζαντινής αλλά και της βερωατικής κουζίνας, φτιαγμένων με μεράκι από βερωτόπιτα μάγευτα.

Εκδηλώσεις των «Φίλων του Μουσείου Μάνης Μιχ. Κάσση»

Στις 6 Νοεμβρίου 2003 Εκκίνησαν οι εκδηλώσεις του Συλλόγου «Φίλοι του Μουσείου Μάνης Μιχ. Κάσση», για ενδεκαπτή συνεχή χρονιά. Πρόκειται για διαλέξεις ποικίλης θεματολογίας, αλλά και αρχαιολογικού-ιστορικού ενδιαφέροντος, σε συνδυασμό με επισκέψεις και εκδρομές σε αρχαιολογικούς και ιστορικούς χώρους της Ελλάδας. Για πληροφορίες, τηλ.: 210-4826110, 210-4817893.

Παρία, Λονδίνο, Αθήνα

Ενταγμένες στο πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης «Culture 2000», με γενικό τίτλο «Η ανακάλυψη της αρχετεκνοϊκής», αυτό το CD-ROM αντιτείται στη Αθήνα όχι με τη συνήθη άρνηση αλλά ως μια πόλη ζωντανή που παρέχει τη δική της σχήματα.

Η Καβάλα στον 21ο αιώνα

Σε CD-ROM της Εταιρείας Powersoft Ltd. (Ρούσβελτ 4, 65403, Καβάλα) παρουσιάζεται η Καβάλα των χρέων και του σημερα, μέσα από εικόνες αύγουρων, αλλά και σποτεία ιστορικά. Μια ενδιαφέρουσα δουλειά για τον επισκέπτη – και όχι μόνο – της περιοχής.

Πρωτοπόροι μέθοδοι αποτύπωσης

Η εφαρμογή πρωτόπορων αποτύπωσης αρχαιολογικών χώρων, συνασπάστων ειρηνεύματων και μηνυμάτων πραγματοποιείται πια και από ειδικευμένες εταιρίες του ιδιωτικού τομέα. Πιο συγκεκριμένα, παρέχονται διανοτητικές χρήστης: α. ψηφιακές φωτογραφίες – τεχνικής αποτύπωσης αντικειμένων με χρήση φωτογραφιών, η οποία παρέχει προϊόντα όπως οι ορθοφωτογράφες (φωτογραφίες με μετρητική αξία χάρτη), β. ταχείς φωτογραφημένες αποτυπώσεις με χρήση τηλεκατευθυνόμενου ελικοπτέρου αερομοντελουμά.

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Από την Ιστάρ στην Αφροδίτη

Έως την 22 Ιανουαρίου 2004 θα είναι ανοικτές για το κοινό οι πύλες της έκθεσης «Από την Ιστάρ στην Αφροδίτη: 3.200 χρόνια κυπριακού ελληνισμού», η οποία φιλοξενείται στο Ωνάσειο Πολιτισμικό Κέ-

ντρο της Νέας Υόρκης στο Μανχάταν. Ο τίτλος είναι εμπνευσμένος από τη μακρινή καταγωγή της θεάς Αφροδίτης –γεννημένης, κατά την ελληνική μυθολογία, στην Κύπρο– από τη θεά Ιστάρ, που έμφανε στη Μεσοποταμία, για να περάσει κατόπιν στη Σύρια και την Παλαιοτίνη ως Αστάρτη. Βασικός στόχος της έκθεσης η παρουσίαση της έξιετης του κυπριακού πολιτισμού, κάτω και από την καταληκτική επίρροια του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού.

Ταναγραίες στο Μουσείο του Λουύρου

Στην έκθεση που θα φιλοξενείται στο Μουσείο του Λουύρου έως και τις 5 Ιανουαρίου 2004, με τίτλο «Ταναγραία: Μύθος και Αρχαιολογία», επιχερείται να δοθούν απαντήσεις σχετικά με το μυστήριο που καλύπτεται την καταγωγή, τη χρήση και τη μεγάλη διάδοση αυτών των κομψημάτων με χρήμα ειδωλίων, που ξεχωρίζουν, με την κομψή παρουσία τους, στην αρχαία ελληνική τέχνη.

Ευρωπαϊκές Ημέρες Πολιτιστικής Κληρονομιάς

«Τόποι αιθλητισμού – τόποι πολιτισμού» ήταν το φετινό θέμα του επιρρεπτούμενου των Ευρωπαϊκών Ημερών Πολιτιστικής Κληρονομιάς (26-28 Σεπτεμβρίου 2003). Ανάμεσα στις σχετικές εκδηλώσεις που διοργανώνονται από διάφορους πολιτιστικούς φορείς, η έκθεση της ΙΗ ΕΠΙΚΑ «Το αγνωστό πινεύμα στην αρχαία Αμφιπόλη», καθώς και εκείνη της Διεύθυνσης Αναστήλωσης Νεώτερων και Συγχρόνων Μνημείων «Ζαππείο Μέγαρο – Παναθηναϊκό Στάδιο: δύο ολυμπιακά έργα σε εξέλιξη». Η τελευταία μάλιστα ανοδούσεται και από την έκδοση δύο φροντιστημένων φυλλδιών, με πολὺ ενδιαφέροντα ιστορία και όχι μόνο – στοχεύει για τα δυο αυτά σημαντικά μνημεία.

Γλυκεία χώρα, Κύπρος

Η ιστορική διαδρομή της Κύπρου από τον 15ο έως τον 19ο αιώνα παρουσιάζεται μέσα από μια πλούσια συγκομιδή χρητών, σπάνια βιβλίων και χειρογράφων στο Μουσείο Μετενάκη (16 Σεπτεμβρίου-19 Οκτωβρίου 2003). Η έκθεση «Γλυκεία χώρα, Κύπρος. Η Κύπρος στην Ευρωπαϊκή Χαρτογραφία 15ος-19ος αιώνων», που διοργανώθηκε από το Μουσείο Μετενάκη σε συνεργασία με το Στήπη της Σύνδεσης Ιωαννίνων, Κύπριος στην καταγωγή, η οποία συγκεντρώνει επί χρόνια ιστορικό άλικο της ιδιαίτερης πατρίδας της. Οι χρήστες, που καλύπτουν περιόδους τεσσάρων αιώνων, παρουσιάζονται σε πέντε ενότητες κατ' αντιστοίχια προς τις κρίσιμες ιστορικές περιόδους του ημιπολιτικού. Η πρώτη ενότητα ήταν αφιερωμένη στη Φραγκοκρατία και την Ενετοκρατία, μέσα από χρήστες που απεικονίζονται τις σχηματίσεις των Θρακών και των Ενετών. Στη δεύτερη ενότητα πειραιώθηκαν έργα εμπειρούμενο από τους γενενόρωντας της αρχαιοτήτας. Την τρίτη ενότητα παρουσιάστηκαν χρήστες από την ηγετική του ιδιωτικού και τον 19ο αιώνα, με εμφανίσεις τουτιών υπαλλήλων και χαλκογράφων, έξιλογραφίες, χαλύβδογραφίες, χρωματολύγραφίες και ξερόγραφα. Αυτό που έμεινε από τις καλές εντυπώσεις, ο καλλιθέτης και πλήρης στοιχείων κατάλογος με όλα τα έκθεμα, ο ποικιλ., εκτός από τα έργα, περιλαμβάνει κειμενικά ιστορικών σε δύο γλώσσες, ελληνικά και αγγλικά.

Αργυρού Μαυροζούμη

«Αρχαιολογίες»

Το ενδιαφέρον της έκθεσης φωτογραφίας με τίτλο «Αρχαιολογίες» (15.9.2003-10.10.2003), που διοργάνωσε η Παναγοκόθη του Δήμου Αθηναίων σε συνεργασία με το Μουσείο Φωτογράφων Θεσσαλονίκης, ήταν στο όπιο του φακού των φωτογράφων αποτυπώσεις της προσωπικότητας της έκθεσης ενώ, εκτός από τις καλές εντυπώσεις, οι καλλιθέτης και πλήρης στοιχείων κατάλογος με όλα τα έκθεμα, η παρέλαση, πάρα το γεγονός ότι κοινή αφετηρία όλων των έργων ήταν τα αρχαιολογικά θέματα. Άλλωστε το σκεπτικό του επιμελητή της έκθεσης Γιάννη Σταθάτου βασίστηκε στο ότι τόσο

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ

αρχαιολογία όσο και η φωτογραφία είναι «δύο συστήματα επανά-
κτησης του παρελθόντος, που βασίζονται στην ανάγνωση λειψάνων,
ωστόσο αποτυπώνουν την υποκευμένη ερμηνεία». Η έκθεση, όπως
και ο σχετικός κατάλογος, περιέλαβε έργα αξιόλογων καλλιτεχνών,
αλλά και φωτογραφίες από τη Γαλλική Αρχαιολογική Σχολή.

A.M.

Έκθεση χαρακτηρικής Μπάμπη Ρετζεπόπουλου

Στο πνευματικό κέντρο του Δήμου Αθηναίων (Ακαδημίας και Αστικής), στην αίθουσα Φ. Κόντογλου, θα πραγματοποιηθεί έκθεση των έργων της τελευταίας περιόδου του χαρόπιτη Μπάμπη Ρετζεπόπουλου (3-15 Φεβρουαρίου 2004). «Η τέχνη του Μπάμπη –θέλω να πω, του Χαρόπιτη Ρετζεπόπουλου– είναι για μένα μια ντράμ πρεμιέρας και ευτυχίας μέσα στα περιβόλλων των αναπτάρων και της σκληρότητάς του κόσμου, ακόμη και του κόσμου των πλαστικών τεχνών. Αυτός ο καλλιτέχνης είχε το κορυφαίο να μην τοποθετείται σε σχέση με το ίδιο το άλλο θέμα, σε αυτή ή στην άλλη σχολή. Δωδεκά διαμά-
γης, ήρωες, επιμήλες και βικτυρίνης, χώρια να νοιάζεται για τίποτα
άλλο πάρα πολύ για την άρρωστη σχέση που εκδηλώνεται σ' όλα του τα έργα, ανέμεσα σε μια αρρέτη κατασκευή και σε μια ποιητή που μιας α-
φυπνίζει». Οι Ελληνοργανίες του Μπάμπη πραγματώνουν κάτι σαν τη
μη βίαση σύνθετη (αυτή ήταν ίσως η ουσία) ανάμεσα σε διάστατα
στοιχεία στο τεχνικό επίπεδο. ανάμεσα στη φυσική ζεστασά του έν-
δου, το μελανωμένο ίδρυμα του, και τη δύναση του καλεύσει, ή ακόμη
ανάμεσα στο μάυρο που κυιαρεί, και τις γραμμές ή τις λευκές ε-
πιφάνειες που εκρήγνυνται και λάμπουν, όπως το φως στο σύμπαν,
ακριβές, γραμμικό σπάνια εξαπλωμένο αλλά πάντα ζωγρόν. Άλλα
και στο επίπεδο της τέχνης, μια σύνθετη ανάμεσα στο τεχνικό των
ανθρώπινων έργων, όπως η πόλη, και την αυθόρυμη γλυκύτητα (α-
παλότητα) των δημιουργήμάτων της φύσης, όπως τα πολύτιμα μόνιμα
θέματα του φανταστικού του.

Άλλα από τη σύνθετη, δούλη μη βίαση κι αν είναι, είναι ο καρπός
μιας εργασίας: εκείνης της φανταστικής σύλληψής, της πραγματώ-
σης του χεριού τελικά.

Στο έργο αυτού του καλλιτέχνη το μέρος της προστάθειας, του
μόχου και του ιδρύματος, που προϋποθέτει κάθε σοφή εργασία, ε-
ξαφανίζεται όταν το έργο τελειωποιεί, χάρη στον απόλυτο έλεγχο
της τεχνικής και κυρίως χάρη στην ανύπτητη των συναίσθημάτων
που τόσο δυσκολεύεται στις μέρες μας να βρει τη θέση της ακόμη
και εκεί όπου θα έπρεπε να είναι «οτιδήποτε», όπως στην τέχνη
που πολι ουχι μολύνεται από τις μόδες, τους εμπορικούς εντυ-
πιστισμάτων και τα ιδεολογικά προσχήματα».

Η τέχνη του Μπάμπη είναι όπως το θύρο του, η Τίνος: «Ενας
προστατευόμενος και αποκλειστικός Παράδεισος».

Olivier Revault d'Allonne

Καθηγητής Φιλοσοφίας της τέχνης στη Σορβόννη

Στη σκιά του Ιερού Βράχου

Παρά τη θεβαλά των αντιδράσεων που έραπτκανε η φετινή διοργά-
νωση της 32ης Έκθεσης Βιβλίου (12-28 Σεπτεμβρίου 2003), εδα-
ίτιας της «μετακόμωσης» που από τους Λαό των Αρεών στον πεζό-
δρο της Διονυσίου Αρεοπαγίου, το εγχέιριμα πέτυχε, συγκε-
ντύρωντας υπερτεράσσιο σε αριθμό πλήθης κόσμου σε σύγκριση
με τις προηγούμενες χρονες. Τα περίπτερα που φιλοξενήθηκαν
στον πεζόδρομο κάτια από τον ιερό βράχο της Ακρόπολης ήταν φέ-
τος καλοφρούσιμες, άλιτα και τους περίπου 300 εκδότες που
επισκεψιανή μόνο τους επισκέπτες, αλλά και τους περίπου 300 εκδότες που
έλαβαν μέρος, αφού οι πωλήσεις των βιβλίων τους παρουσιά-
σαν σημαντική αυξήση σε σχέση με άλλες χρονες, και επιπλέον δεν
πρότεραν να δινούν καταλόγους, γεγονός ευώνιο για τις μελο-
τικές πωλήσεις. Πληροφορίες φέρουν ορισμένους εκδότες που
δεν έλαβαν μέρος στην έκθεση διαυσπεύσαντο από τη διοργά-
νωση, την ευθυή της οποίας είχε και έφεστος ο Σύνδεσμος Εκδότων
Βιβλίου. Η εικαστική φροντίδα της έκθεσης ανατέθηκε στον καλι-
τέχνη Κώστα Τσόκλη, ο οποίος φιλοτεχνησε έργο ειδικά γ' αυτή.

A.M.

Κρυμμένα παιδιά στην Ελλάδα της Κατοχής

Πρόκειται για το θέμα της έκθεσης που πραγματοποιείται στο Εβραϊκό
Μουσείο της Ελλάδας (διάρκεια έκθεσης: 29.10.2003-29.10.2004,
Νίκη 39, Σύνταγμα, τηλ.: 210-3225582).

Η γενιά του '30

Η Πινακοθήκη Ε. Αβέρωφ στο Μέτσοβο αποτέλεσε τον τέατρο
σταθμό μιας ενδιαφέρουσας έκθεσης 45 έργων από τις συλλογές
της Εθνικής Πινακοθήκης, μέσα από τα οποία καταγράφηκε η μετα-
πολεμική εξέλιξη της μεσοπολεμικής γενιάς του '30. Τίτλος της έκ-
θεσης: «Η γενιά του '30 μετά τον πόλεμο και η κατάκτηση της αφι-
ρεστης» (20 Σεπτεμβρίου-8 Δεκεμβρίου 2003).

ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Διεθνές συμπόσιο για τη συντήρηση

Το Ελληνικό Τμήμα του Διεθνούς Συμβουλίου Μουσείων (ICOM), σε
συνεργασία με το Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Εργασία Τέχνης,
ανέλαβε τη διοργάνωση, στο Βασιλικόν και Χριστιανόν Μουσείο
Αγίων, διεθνώς μεταποίηση με τίτλο «Recent preoccupation concerning
textiles, leather and legal issues» (21-24 Απριλίου 2004). Συγκε-
μένα, κατανέλαβαν σειρά διημερίδων, επιστημονική επιτροπή
που επεξεργάζεται νομικά θέματα που αφορούν στη συντήρηση.
Εγγραφές θα γίνονται έως τις 28 Φεβρουαρίου 2004. Για περισσότερες
πληροφορίες, fax: 210-3239414, e-mail: icom@otenet.gr.

Η τοιχογραφία στο πέρασμα των αιώνων

«Η τοιχογραφία στον ελλαδικό χώρο και στις περιοχές ελληνικών επι-
δρασών από τους πραστορικούς ως τους νεότερους χρόνους» ήταν
το θέμα του συνεδρίου που έλαβε χώρα στη Σαντορίνη φέτος το φε-
βρουάριο (17-20 Οκτωβρίου 2003 / διοργάνωση: Επιμελητεία Εικοσιά-
κων Τεχνών Ελλάδος). Στο Συνεδριακό Κέντρο Νέπτων Μ. Νομίκου α-
κούστηκαν πουλιάνθης θεματολογίας ομιλίες, πάντα με κεντρικό άρνα
την πολιτισματική τέχνη της τοιχογραφίας, η οποία παντάλική είναι εικα-
στικό γεγονός, λειτουργική επέμβαση, εκφράστη συνόλου στο χωρό-
χώρο, κατέβαση του πουλιώματος, διαφορετικών ιστορικών περιόδων,
δώμανεν αλλά και μέσο επικοινωνίας. Πολλές ήταν οι διαλέξεις που ε-
ντυπωτίσασαν το κοινό και συζητήθηκαν, όπως αυτή του Α. Βλάχου-
πουλού, «Το κτίριο Ξαρτού 3 του Ακρωτηρίου: μια οικογενειακή βιβλιοθήκη κείμενων» ή του Θωμόρου («Η τέχνη ως μέσον επικοινωνίας στα χώρα και στο χρόνο. Το υλικό υπόβαθρο της τέχνης στην εποχή της
ψηφιακής τηλεοπτικούνιας»). Ουσία για τα πολιμενόμενα Πανεπιστή-
ματα Συνεδρίου, ελπίζουμε να τα έχουμε στα χέρια μας σύντομα...

Αρχαιολογία της Μεσογείου

Πρόκειται για τον τέλος διημερίδας που πραγματοποιήθηκε στην
Κάτω Ιταλία (Prestum, 6.11.2003 και Salerno, 7.11.2003), με θέματα
αρχαιολογικού και ανασκαφικού ενδιαφέροντος, τα οποία αφορού-
σαν κυρίως στις περιοχές αρχαιότητας της Εφερέας της Πανεπισ-
τηματικού του Salerno (tηλ.: ++ 089 993177).

100 χρόνια αρχαιολογικής δραστηριότητας στο Άργος

Με μεγάλη επιτυχία στέφθηκε το Διεθνές Συνέδριο που διοργάνωθε
από τη Δ' ΕΠΚΑ του Υπουργείου Πολιτισμού, σε συνεργασία με τη
Γερμανική Σχολή της Αθήνας (25-28.9.2003). «Στα βίματα του Wilhelm
Vollgraff, 100 χρόνια αρχαιολογικής δραστηριότητας στο Άργος» ήταν
ο πλήρης τίτλος του συνεδρίου αυτού, στο οποίο ακούστηκαν πολύ μένες
αρχαιολογικές αποκλίσεις με βέβαια που αφορούσαν σχεδόν όλον τον
πλανήρων μελετή των ήδη υπαρχόντων στοιχείων της αρχαιολογικής
έρευνας. Μεταξύ των ομιλιών ξεχωρίσαμε εκείνες της Α. Παπαδημη-
τρίου και του Χ. Κριτίτη για τους πράγματα ενταπομονώσκων νέων χαλκί-
νων επιγραφών πινάκων από το Άργος, της Ε. Μπανάκη σχετι-
κά με τη εργαστήρια κοροποιαστική στον Άργος στην ελληνιστική πε-
ρίοδο και της Ε. Σπαθάρη «Μαρτυρίες νικητών αγώνων από το Άργος».

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ

Ο Gottfried Semper και ο κλασικός πολιτισμός

Η σχέση του μεγάλου γερμανού αρχιτέκτονα με τον κλασικό πολιτισμό, καθώς και η μελέτη του για το χρώμα στην αρχαία ελληνική αρχιτεκτονική, επανεξετάστηκαν –υπό το πρόταμο των σύγχρονων εξαλείψεων στην αρχιτεκτονική– σε ημερίδα που διοργάνωσε το Ινστιτούτο Γκαιτε, σε συνεργασία με το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, την Κρατική Ακαδημία Καλών Τεχνών της Στούγιαρδης και το Πανεπιστήμιο της Στούγιαρδης.

Ο αιγαιακός Όμηρος παγχρονικός

Αυτός ήταν ο τίτλος συνεδρίου που διοργάνωθηκε στο Ομήρειον Πνευματικόν Κέντρον του Δήμου Χίου (26-27 Σεπτεμβρίου 2003), και συνοδεύτηκε από μια πρωτότυπη εκδήλωση. Τις μέρες του συνεδρίου, στους δρόμους του νησιού, επέστρεψαν, για να απαγελλουν αποστάσημα των ρωφιών του Ομήρου, με τρόπο άμως μνέτρων και άμεσο, οι περιφρήμοι... Όμηρίδει! Κατά τον Πίναρδο, επρόκειτο για μια συντεχνία αιδίων από το γένος του Ομήρου, που διέδωσαν με το έργο τους το πνεύμα του ποιητή στο λον το κόσμο.

Η αισθητική των πόλεων και η πολιτική των παρεμβάσεων

Στις 13 και 14 Οκτωβρίου 2003 διοργανώθηκε από το ΥΠΕΧΩΔΕ, το ΥΠΠΟ και την Εποποίηση Αρχαιολογικών Χώρων Αθηνών Α.Ε. συνέδριο με τίτλο «Η αισθητική των πόλεων και η πολιτική των παρεμβάσεων – συμβολή στην ανάγνωση του αστικού χώρου». Κατά γενική ομολογία ήταν μια αξέλογη προσπάθεια προσέγγισης ενός θέματος που προβληματίζει ειδικούς αλλά και απόκοινους πολίτες, ειδικά τα τελευταία χρόνια, με αφορμή όχι μόνο τα έργα ενοποίησης και ανάδειξης των αρχαιολογικών χώρων της Αθήνας, αλλά και εκείνα που στοχεύουν στην ανάπτυξη γενικότερα των σωτικών κέντρων, ενώ θυει κύριων των Ολυμπιακών Αγώνων. Οι σημιές και οι απώντες που ακουστηκαν ήταν πολές και σα συζητήσεις που τις ακολούθησαν πραγματικά ενδιαφέρονται. Πιο συγκεκριμένα, πραγματοποιήθηκαν έξι συνολικά συνέδρια. Η αισθητική των πόλεων: πλαίσιο, πραγματικότητα, προσποτές, θεωρητικές προεγγειλίες και στρατηγικές αναβάθμισης του αστικού χώρου. Παρεμβάσεις στον αστικό χώρο: διενίσκηση εμπειρίας. Σχεδιασμός – προτάσεις και εφαρμογές παρεμβάσεων I, II και III.

Ο νεοκλασικισμός στη Θεσσαλία (μέσα 19ου αι.-1920)

Αυτό ήταν το θέμα ημερίδας που πραγματοποιήθηκε στις 11 Οκτωβρίου 2003 στη Λάρισα και περιλέψει διαλέξεις αρχιτεκτονικού και πολεοδομικού αλλά και καλλιτεχνικού, ιστορικού και λαογραφικού ενδιαφέροντας. Η οργάνωση ανήκε στην Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων του Υπουργείου Πολιτισμού και στο Λαογραφικό Ιστορικό Μουσείο Λάρισας.

Ειδικά κρύσταλλα σε μουσεία και αρχιτεκτονικά μνημεία

Οι σύγχρονες εφαρμογές ειδικών κρυστάλλων σε μουσεία και αρχιτεκτονικά μνημεία ήταν το θέμα ημερίδας που διοργάνωσε η γερμανική εταιρεία Schott, κατασκευάστρια ειδικών γυαλιών, στις 19 Σεπτεμβρίου 2003. Για πληροφορίες, e-mail: contact@analytical.gr.

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

Οι διαλέξεις του Σπουδαστηρίου Ιστορίας της Αρχιτεκτονικής

Κάθε Πέμπτη απόγευμα στις 19:00 διοργάνωνται από το Σπουδαστήριο Ιστορίας της Αρχιτεκτονικής του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου (Κτήμα Αθηνάρεω) ενδιαφέρονται διαλέξεις για ειδικούς

αλλά και για το ευρύ κοινό. Συγκεκριμένα, στο μέλλον πρόκειται να πραγματοποιηθούν οι εξής διαλέξεις: Β. Ελευθερίου, «Ο ναός της Αθηνᾶς Λινίδας» (9.1.2004), Χ. Μπούρας, «Αντιόχεια» (16.1.2004), Γ. Αντωνοπούλου, «Αθηνά 1834-2004, γλυπτική διακόσμηση του δημόσιου χώρου» (23.1.2004), Δ. Μαυροκόρδατου, «Ο αρχαίος πύργος της Κέας» (30.1.2004).

Ο C. Renfrew για τη θέση Κάρβος Δασκαλείου στην Κέρο

«Σημάντως ερμηνείας του πρωτοκυκλαδικού πολιτισμού: η περίπτωση της «ειδικής απόδειξης» στην Κέρο (θέση Κάρβος Δασκαλείου)» ήταν ο τίτλος της πολύ ενδιαφέρουσας διάλεξης της καθηγητή Colin Renfrew, που δομήθηκε στη Βρετανική Σχολή Αθηνών τον Μάιο του 2003. Ο ομιλητής παρουσίασε μια θέση ανηματική και δυτικής καταλότευμένη από τους αρχαιοκάπηλους, η οποία βρίσκεται στο βραχώδες και ακατόπιστο σημεριά της Κέρου, μια από τις πλουσιότερες γνωστές θέσεις των Κυκλαδών κατά την πρώιμη εποχή των Χαλκάδων. Στη παλαιότερα τυχαία ευρήματα της Κέρου συγκαταλέγονται οι διάσπατοι μουσικοί, οι αιγαίντης και οι τριγυνωτής («αρπιτζής»), στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο Αθηνών, καθώς και η φυσικού μεγέθους μαρμάρινη κεφαλή, η οποία στην ουρά του λόγω της επιτέλουσας παρεμβολής πέθανε στο Λόρδο. Οι σχετικές ερευνές και σωτικές ανακαρακές παρέβλεψαν επών την ηρώιδα του τόπου από ιστορικο-αρχαιολογική σκοπιά, έως και το 1987, όποτε στο πλαίσιο του Διαπανεπιστηματικού Ερευνητικού Προγράμματος των Πανεπιστημίων Ιωαννίνων, Αθηνών και Cambridge διεξήχθησαν συστηματικούτερες έρευνες. Εκτός από επιφανειακή έρευνα, έγιναν και στρωματογραφικές τομές στον διαταραγμένο χώρο του λόγουνου Ειδικού Αποθέτη, όπου το 1966-1967 είχαν βρεθεί παρόπτες αστράφτων, κεραμικών, θραύσματων μαρμάρινων αγγείων και ειδωλίων, καθώς και άλλων αντικειμένων. Από τη μελέτη των οστών προέκυψε το συμπέρασμα ότι μπορούσε να χρονολογήσεται τη θέση στην Κέρο μεταξύ του 2800 και του 2400 π.Χ. περίπου, ενώ αξέιδει πως απομεινάει διάτη την ίδια συμπαντικό Ερευνητικού Προγράμματος βρέθηκαν και πάπιμολα σημαντικά ευρήματα από χρήση σχολιστικού και παραμύθινα κοκκιδικά ειδωλά. Ο ομιλητής ανημενεί στον δεν βρέθηκε καμιά ενδειχτική οικοδομικών λειψανίων, ενώ απούσαν ζινεγάλοι πλαισίων, λίθιοι από σχιστόλιθο όπως αυτά είναι γνωστοί από άλλα νεκροταράφια. Εξόλικα, τα ευρήματα ανήκουν στην κατηγορία «αντικείμενων γούτρης» και είναι παρόμοια με αυτά που προσέρχονται από τα πρωτοκυκλαδικά νεκροταράφια (έφερανται οι ευμεγέθες φίλαις και οι φιάλες των περιστερών, που δεν είναι γνωστές από άλλα νεκροταράφια), ενώ τα περισσότερα λίθια αντικείμενα φέρουν πολλά σπασμάτα (αρχια στην πλειονότητά τους). Με βάση τα παραπάνω, η υπόθεση καταστροφής της θέσεως είναι πιθανή, αν και όχι επαρκής για να ερμηνεύεται τον κατακεμπατισμό του συνόλου σχεδών των αντικειμένων, το ίδιο ισχύει και για την υπόθεση ότι η θέση είναι νεκροταράφιο. Συμπεριλαμβάνεται, προκύπτει, κατά τον καθηγητή C. Renfrew, ότι η θραύση των αντικειμένων ήταν σκόπιμη και αποτελείσας οιωνιστικό μέρος του τελετουργικού, το οποίο θα λαμβάνει χώρα και με την παρούσια θεάτρων. Την ομιλία ακολούθησε γόνιμη σύζητη στην οποία ακούστηκαν διάφορες - αντικρουόμενες πολές φορές - απόψεις, σαφέστατα όμις χρήσημα για την πρόσοδο των μελετών.

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Οι αρχαιότητες της Χαλκιδικής

Αγαπητή Αρχαιολογία,
Είμαι πρωτοεπίς φοιτήτρια στο Μετσόβιο Πολυτεχνείο και φέτος το καλοκαίρι έκανα μερικές μορφωτικές εκδρομές, προκειμένου να γνωρίσω το τόπο μου και την πολιτιστική μας κληρονομιά. Έμαθα και είδα πολλά ωραία όπως και άλλα πολύ στραβωτά, τα οποία επιλέγων στο γράμμα μου αυτά, προκειμένου να διορθωθούν σε μέλον. Στελνών την επιστολή μου σε σένα, γιατί θεωρώ ότι η αντικειμενικότητά των δημοσιεύσεών σου σε κάνει σεβαστή από όλους, κι έτσι μπορεί να ληφθεί ωπύλην από τους πιευσθήνους.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ

Σπην έκθεση που έχει οργανωθεί στον αρχαιολογικό χώρο της Ολύνθου, όπου φωτογραφίες, σχεδιαγράμματα και σχόλια διαφωτίζουν θαυμάσια τους επικοπέτες, απόρρητα βλέποντας τα –κατά τα άλλα πολύ σωστά τοποθετήμενα– σχέδια των πολεών της Ολύνθου, της Πριήνης και της Μίλτου, που θυμίζουν κυρελού, καθώς προέρχονται από διάφορες δημοσιεύσεις, χωρίς να έχουν μεταφραστεί οι ενδείξεις. Ευτυχώς, η Ολύνθος είναι στα ελληνικά, η Πριήνη δώμα στα γερμανικά (γλώσσα των ανασκαφέων), σαν να μη υπήρχε ελληνική έκδοση το σχέδιο της πόλης, και, τέλος, η Μίλτος τα στοιχεία (μόλις που την ανασκαφή κατά την πρώτη δημοσίευση έχουν κάνει και πάλι οι Γερμανοί), σαν να αναγνωρίζουμε τουρκική ταυτότητα της πόλης και να μη μπροστασαν οι έλληνες αρχαιολόγοι να μεταφράσουν στα ελληνικά τα συνόμευτα των πολεών και των δύο τρεις άλλες απαραίτητες ενδείξεις.

Και πάλι στη Χαλκιδική, στη θέση του σημαντικού ιερού και του ναού τους Αϊμμώνων Διός στην Καλλιέδα, κοντά στην Αθήνα, τα μνημεία –που ο άρχιγνος χαρακτήριζε ως μοναδικό– μενέναι αφύλακτα πίσω από πασμαγένη κάγκελα. Ένα αντίστοιχο ήταν στημένο μέσα στον αρχαιολογικό χώρο και δίπλα το αυτοκίνητο των κατασκηνωτών. Στον ίδιο χώρο, η επίσης σημαντικότατη σπηλιά των Νυμφών και του Διονύσου, του θου αι. π.Χ. (στο ιερό αυτό υπήρχε θεατρόφορο και λατρευτόν των Απόλλων Κασσωπέδεων), έχει γεμίσει χώματα και σκουπίδια και είναι σχεδόν αδύνατον να τη διακρίνει κανένας.

Αυτά συμβαίνουν στην Χαλκιδική!

Με εκτίμηση,
Γιώργος Σιδέρης

ΒΙΒΛΙΑ

Οι μελλοντικές εκδόσεις του MIET

Εξαιρετικά ενδιαφέροντα μερικά από τα υπό έκδοση βιβλία του Μορφωτικού Ιδρύματος Εθνικής Τραπέζης αναμένονται με αγνών από το αναγνωστικό κοινό. Ενδεικτικά αναφέρονται το σημαντικό πόντη του Ιαν. Σαπτ Η αγορά της αρχαίας Αθήνας (μετάφραση: Μ. Κλεώπατρα), κωδικός και τα έργα Μελέτες και άρθρα. Τα γερμανογλωσσά δημοσιεύματα, τόμος Β', του Ι. Συκούτηρη και Διού χειρόγραφοι ελληνικοί πορτολάνοι (επιμ.: Α. Τσελίκας).

20 χρόνια Ιστορικά

Τα εικοστά γενενθέλια τους γεγράταν φέτος *Τα Ιστορικά των εκδόσεων Μέλισσα*. Με το 380 τεύχος τους, τα Ιστορικά συνεχίζουν την εκδιάρχοντα πορεία τους στον περιοδικό Τύπο, έχοντας ως αντικείμενο τη νεοελληνική ιστορία έως και τις παραφές της σύγχρονης εποχής. Υπά την «παγκέτα» των ιδρυμάν-διευθύντων των, Σπύρου Αδράσα, Φίλιππου Ηλιού και Βασιλή Παναγιώτοπουλου, τα Ιστορικά κατέρριψαν να εξασφαλίσουν τη σύμπρειτη πολλών επιστημονικών γραφίδων, γεγονός που εξασφάλισε την ποικιλία σε θέματα και ίδες. Κέρδος για τον αναγνωτή και για την επιστήμη της ιστοριογραφίας είναι η ανατρεπτική ματά που την οποία αντιμετωπίστηκαν αρκετά συχνά τα γεγονότα, καθώς επίσης και τα νέα ερωτήματα που τέθηκαν, εμπλοκούνταντς την ιστορική έρευνα. Ιδιαίτερη και σημαντική υπήρξε η συμβολή των Ιστορικών στον προβληματισμό και τη θεμα-

τική των ιστορικών σπουδών στην Ελλάδα. Μαζί με τα εικοσαόργανα της εξαμηνιαίου περιοδικού ανακοινώθηκε και σειρά μέτρων για τη βελτίωση και τον εκαυγχορισμό της κυκλοφορίας του: δημιουργία κόμβου στο διαδίκτυο με αναδρομικό ευρετήριο του συνόλου των τευχών, εγγραφή συνδρομητών, κυκλοφορία ανατύπων κ.ά.

A.M.

Η ιστορία του αρχαίου κόσμου και οι πηγές της Αντώνης Μαστραπάς

εκδ. Ολοκά., Αθήνα 2003

Ένα βιβλίο που ζωντανεύει τις πηγές και γεφυρώνει το χάσμα του χρόνου. Ευχάριστο και συγχρόνως εποικοδομητικό ανάγνωσμα.

Ελληνική επιγραφική

Günther Klaffenbach

εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2003

Η τρίτη βελτιωμένη έκδοση του κλασικού αυτού εγχειρίδιου της αρχαίας ελληνικής επιγραφικής, που μεταφράστηκε και σχολιάστηκε από τον Αθανάσιο Αντωνίου, διατίθεται στο ελληνικό κοινό.

Ο πόλεμος στη Νεολιθική.

Διμήνι: η λογική ενός μνημείου

Νικήτρας Λιανέρτης

εκδ. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2003

Η ανάλυση του φαινομένου της οργανωμένης βίας και της λειτουργίας των περιβόλων του νεολιθικού οικοσιού στο Διμήνι. Θεσσαλίας, αποτελούνται τους βασικούς άρεσμαίς γύρω από τους οποίους κινεύεται το περιεχόμενο του βιβλίου αυτού.

Im Labyrinth des Minotauros

Annette Pohlke, Reinhard Pohlke

εκδ. Artemis & Winkel, Düsseldorf-Zürich 2002

Ένα βιβλίο που διαβάζεται ευχάριστα και μας δείνει ότι η φαντασία των αρχαίων Ελλήνων δεν υπερύπεια καθόλου σε σχέση με τη σημερινή. Ο Μινώταυρος δεν έχει τίποτα να ζηλέψει από τα τέρατα του Χόλιγουντ...

Klassische Archäologie

Tonio Hölscher

εκδ. K. Theiss Verlag, Stuttgart 2002

Πρόκειται για ένα άριστο εγχειρίδιο σχετικά με τις αρχές και τις μεθόδους της ελληνικής και της ρωμαϊκής αρχαιολογίας, το οποίο καλύπτει τη χρονική περίοδο από την εποχή του Χαλκού έως και την ύστερη αρχαιότητα (3200 π.Χ.-400 μ.Χ.).

Goddess. The Classical Mode

Harold Coda

εκδ. The Metropolitan Museum of Art, New York 2003

Μια πραγματικά εξαιρετική ποιότητα και υψηλής αισθητικής έκδοση, με αφορμή την έκθεση «Goddess» (The Metropolitan Museum of Art, New York, Μαρτς-Άγουστος 2003), η οποία επεχειρεύεται να καταδίει τις ισχυρές επιπρόστους του αρχαίου κλασικού ενδύματος από συγχρόνη μορφα και τις τέχνες. Θαυμάσια και πολύ ιδιαίτερα η εικονογράφηση, συνοπτική και ευμόσχυτη τα συνοδευτικά κείμενα, μας ταξιδεύουν με τον καλύτερο τρόπο στον θαυμαστό κόσμο της ένδυσης από την αρχαιότητα έως τις μέρες μας.

Νέκυια, το έργο του Πολύγνωτου στους Δελφούς

Μανώλης Μανωλεδάκης

εκδ. Κορηντίλ Σφακιανάκη, Θεσσαλονίκη 2003

Μια πολύ ενδιαφέρουσα και εμπειριστωμένη μελέτη, βασισμένη στη διδακτορική διατρίβη του συγγραφέα. Θέμα της η μη σωζόμενη στήμερα ζωγραφική σύνθεση «Νέκυια» του Πολύγνωτου του Θάσι-

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ

ου, η οποία κοσμούσε εσωτερικά τη λεγόμενη «λέσχη των Κνιδών» στους Δελφούς. Με βάση την περιγραφή της από τον Παυσανία επιχειρείται μια νέα αναπαράστασή της καθώς και μια διεξοδική ερμηνευτική της προσέγγιση, ενώ γίνεται και εκτεταμένη αναφορά στο έργο του Πολύγνωτου αλλά και στο οικοδόμημα της «λέσχης των Κνιδών».

Ανταπόδοση και τελετουργία. Ο Όμρος και η τραγωδία στην αναπτυσσόμενη πόλη-κράτος

Richard Seaford
εκδ. MIET, Αθήνα 2003

Σε μετάφραστη του Βαίου Λιάπιτη, το βιβλίο αυτό επικειρεί –με τη συνδρομή βασικών αρχαιολογικών κειμένων, της ανθρωπολογίας αλλά και της κοινωνιοπολιτικής ιστορίας– να κατανοήσει την ανάπτυξη της πρώιμης αρχαιολογικής γραμματείας μέσα από την πρώτη της διαμόρφωση του κράτους.

Ο θρυμματισμένος καθρέφτης. Αθηναϊκή τραγωδία και πολιτική

Πιερ Βιντάλ Νακέ
εκδ. Ολόκλ., Αθήνα 2003

Ο γνωστός ελληνιστής αποπειράται να τοποθετήσει στο σωστό πλαίσιο ερωτήματα σχετικά με την αρχαιοελληνική τραγωδία και την αθηναϊκή δημοκρατία.

Αμοργός Ι-Η Μινώα

Η πόλις, ο λιμήν και η μείζων περιφέρεια

Άλια Μαραγκού
εκδ. Εν Αθήναις Αρχαιολογική Εταιρεία, Αθήνα 2002

Μια συνοπτική συνθετική παρουσίαση των αποτελεσμάτων των σημαντικών αρχαιολογικών ερευνών στην αρχαία πόλη της Μινώας Αμοργού –καθώς η τελική επιπτωτική δημόσιευση δεν έχει ακόμα αποκλιρυθεί και οι έρευνες συνεχίζονται–, που στοχεύει στην έγκυρη ενημέρωση του επιπτωτικού αλλά και ευρύτερου κοινού, συμπεριλαμβανομένων και των πολύτιμων επισκεπτών του νησιού. Εξαιρετικής ποιότητας έκδοση από κάθε άποψη.

Σαλαμίνα, πορεία στο χρόνο

Θεοφάνων Παντελή
εκδ. Ιακώκ., Αθήνα 2003

Γενικός οδηγός του νησιού, τον οποίο χαριετίζουμε ως το πρώτο έντυπο που ασχολείται με τον ιστορικό αυτού τόπου, που, αν και τόσο κοντινός στην πρωτεύουσα, παρέμεινε πολιτισμικά παραμερισμένος.

Δύστος: Πόλις Εύβοιας

Αθηνήν Χατζηδημητρίου
εκδ. ΥΠΠΟ-ΙΑ ΕΠΚΑ, Εμβρυοτεκνός-Μορφωτικός
Σύλλογος Δύτου, Αθήνα 2003

Μια πολύ καταποτική και συνάμα ενδιαφέρουσα μικρή μελέτη σχετικά με τα αρχαιολογικά και ιστορικά δεδομένα για τον αρχαίο Δύτου του Δύτου στην Εύβοια.

Σάμος, πατρίδα μου

συλλογικό έργο
εκδ. Υπουργείο Αγιασμού, Πνευματικό Ίδρυμα Σάμου
«Νικόλαος Δημητρίου», Αθήνα 2000

Αν και κάπις καθυστερημένα –αφού τώρα μόλις το γνωρίσαμε–, αναφέρουμε το έντυπτο αυτό ως μια πάρα φροντισμένη και ευστοχή έκδοση, για την οποία συνεργάστηκαν οι Β. Βουγιούκας, Β. Δημητρίδης, Δ. Θρασσούλου, Χρ. Λάνδρος και Λ. Ψαφαρής. Τα πλειάριμβα ποικιλής φύσεως πληροφορίες όχι μόνο για τη Σάμο αλλά και για τα υπόλοιπα αιγαιοπελαγήτικα νησιά. Το δίτομο αυτό έρ-

γο διδάσκεται στα σχολεία της Σάμου, αλλά μπορεί να χρησιμεύσει σε όλους μας, μικρούς και μεγάλους, για να γνωρίσουμε καλύτερα τον τόπο μας.

Αίγανος

λευκωμάτα

εκδ. Ελληνική Γράμματα, Αθήνα 2003

Ευχάριστο αλλά και χρήσιμο το φωτογραφικό αυτό λεύκωμα, που μας ξεναγεί –με εικόνες του Παντελή Προβήλ και κείμενα των Ν. Σηφουνάκη, Π. Αποστολίδη, Α. Κοντέλη, Θ. Μπελίτους και Χρ. Μπολώπη – στο λήμα, το νήσο όπου ο Ήφαιστος έμαθε στους ανθρώπους να επεξεργάζονται το σίδηρο, και όπου η αρχαιολογική σκαπάνη αποκαλύπτει συνεχώς δισταύρα μνημεία της προϊστορικής εποχής.

Μια υδατόβρεχτη κικονική νεκρόπολη στη γη του Ορφέα

Σταύρος Κιοστέσκογλου

εκδ. Μαιανδρός, Θεσσαλονίκη 2003

Με υπότιτλο «Οδοιπορίκη στην ενδοχώρα της Θράκης», ο συγγραφέας παρουσιάζει μια πολύ ενδιαφέρουσα εργασία, που περιλαμβάνει τα ενταπιασμό, τη φωτογράφιση και την ερμηνεία (βάσει αρχαίων κειμένων) των τάφων-κογχών και λοιπών κουλοπήτων της νεκρόπολης των Κικόνων. Ενα πόνημα σημαντικό, που ανοίγει το δρόμο για παραπέρα έρευνα.

Ψηφίδες από τη Θράκη του χτες

Παντελής Αθανασαΐδης

εκδ. Πάραλος, Αθήνα 2003

Η εν λόγω έκδοση επιτυγχάνει να συνδέσει τη Θράκη του χτες με το σήμερα, με τρόπο γοητευτικό, άμεσο, και με γλυκόσα απλή. Για το συγγραφέα και βετεράνο της δημοσιογραφίας Παντελή Αθανασαΐδη –παρότι το γεγονός ότι έζησε και εργάστηκε κυρίως στην Αθήνα– το μόνιμο μετερρύπη υπήρξε η γεννετέρα του, η Θράκη. Ως ακάματος υπέρμαχος της ισχυρής παρουσίας Ελλήνων στην ευδόμηση και από πολλούς έχομασται παραβούλος, προχωρώς στην έκδοση του βιβλίου αυτού, που πραγματεύεται σε έξι χρόνια ενόπλως τα ακόλουθα θέματα: 1. Κάτρα της Θράκης, στηρίγματα της Βασιλευόμαστρης, 2. Στ. Κουμανούδης, Χρ. Τσούνας, δύο πρωτόποροι θράκες αρχαιολόγοι, 3. Κάρολος XII, ένας σουηδός βασιλιάς... φυλακισμένος στο Διδυμότειχο, 4. Ο ερωτισμός των Θρακών, πανάρχαιος και διαχρονικός.

A.M.

Τρόπος ζωής και κιονύμορ των αρχαίων Ελλήνων

Ιωάννης Τουλουμάκος

εκδ. Σήτης, Θεσσαλονίκη 2003

Πρωτότυπη και χρήσιμη η εργασία αυτή, που μας θυμίζει ότι «την αντιληφτή ότι η πραγματικότητα μπορεί να είναι διαφορετική απ' ότι φαίνεται ή απ' ότι θέλουμε» –με τον καθιερωμένο τρόπο– να πιστεύουμε, εξέφρασαν οι αρχαιοί Έλληνες όχι μόνο με τον φιλοσοφικό ή τον ιστορικό στοχασμό, αλλά και με το ριζικόν.

«Πυθαγόριος βίος» του Πορφύριου

Επιπλ. Κωνσταντίνος Μακρής

εκδ. Κατάρτη, Αθήνα 2001

Το σχετικό με τη ζωή και το έργο του Πυθαγόρα κεφαλαίο από την «Φυλάσσοφο Ιστορία» του μαθητή του Πλωτίνου Πορφύριου (3ος αι. μ.Χ.), με πρόλογο, μετάφραση και υποηγματισμό του Κωνσταντίνου Μακρή.

Οι τελευταίες Αμαζόνες

Steven Pressfield

εκδ. Πατακή, Αθήνα 2003

Ο γοητευτικός κόρμος των Αμαζόνων ζωντανεύει μέσα από τη φανταστική διηγήση του έρωτα ανάμεσα στον Θησέα και τη βασιλισσά τους Αντιόπη.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ

Εισαγωγή στη Βυζαντινή Ιστορία (284-1461)

Αλέξιος Σαββίδης, Benjamin Hendrickx

εκδ. Αντ. Σταμούλης, Αθήνα 2003

Ένα μέγαρο ενηγερίδιο με σχεδιαγράμματα, χρονολόγια και πίνακες, με πλούσια βιβλιογραφία και αποστολήματα από σπουδαϊκά έργα, γραμμένα σε σωστή και ευχάριστη γλώσσα, κυκλοφόρησε και στα ελληνικά (α' γλωσσή έκδοση: Ηέροδος 201). Το έργο αυτό απευθύνεται στους φοιτητές αλλά και στο ευρύ κοινό που θα ήθελε να «φρεσκάρει» τη μνήμη του και να «κατανήσει» ορισμένα σκοτεινά σημεία της βυζαντινής ιστορίας.

Βυζαντινό κράτος και κοινωνία

συλλογικό έργο

εκδ. Ηρόδοτος-Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Αθήνα 2003

Συλλογή εισαγγήλων (ΕΙΕ, 2001) έξι ειδικών επιστημόνων, που παρουσιάζουν νέα δεδομένα της έρευνας και αποσαφηνίζουν διάφορα σκοτεινά σημεία της βυζαντινής σκέψης.

Βυζάντιο: τα ερωτικά εγκλήματα και οι τιμωρίες τους

Γώριος Καούμας

εκδ. Περίπλους, Αθήνα 2003

Τα δεκαετή κεφάλαια, καθένα από τα οποία αναφέρεται σε ένα διαφορετικό έγκλημα, μας προσφέρουν την εικόνα της «πραγματικής» και «καθημερινής» ζωής στο Βυζάντιο.

Στις ρίζες της οθωμανικής ιστοριογραφίας

Αλέξιος Σαββίδης

εκδ. Ενάλιος, Αθήνα 2003

Πρόκειται για μια επισκόπηση της οθωμανικής ιστοριογραφίας των 16ου-18ου αιώνων, η οποία συνεισφέρει σημαντικά στη γνώση και τη σωστή αξιολόγηση γεγονότων και προσωπικοτήτων που σημάδεψαν τη ροή της Ιστορίας.

Δοκίμιο οθωμανικής ιστορίας

Αλέξιος Σαββίδης

εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα 2002

Με τη μαρφαρή δοκιμών, που καθιστούν την ανάγνωση πιο άνετη, παραθένταν σημαντικές πτυχές της Ιστορίας των έξι πρώτων αιώνων της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

Οι Αλανοί του Καυκάσου και οι μεταναστεύσεις τους

Αλέξιος Σαββίδης

εκδ. Ιδρυμα Γουλανδρή-Χορη, Αθήνα 2003

Στο πάντα αυτό εξετάζεται η εξελικτική πορεία των Αλανών κατά τη μεσαιωνική περίοδο (4ος-15ος αι.) και δινέται το ένασιμα για τη μελέτη των λαών της περιοχής του Καυκάσου και της Κοκκιδίας, καθώς και των σχέσεων τους με το Βυζάντιο.

Αφιέρωμα στον Sir Steven Runciman

συλλογικό έργο

εκδ. Γενναδίεος Βιβλοθήκη-Αμερικανική Σχολή Κλασικών, Σπουδών, Αθήνα 2003

Ένας ωραίος τόμος, που μας αποκαλύπτει την προσωπικότητα του σημαντικότατου αυτού βυζαντινολόγου και λάτρη της Ελλάδας.

Ιδανικά ταξίδια. Η Ελλάδα στη γαλλική

ταξιδιωτική λογοτεχνία, 1550-1821

Όλγα Αυγούστινου

εκδ. MIET, Αθήνα 2003

Μια πολύ ενδιαφέρουσα αναφορά στη γαλλική ταξιδιωτική λογοτεχνία της περιόδου πριν από την Επανάσταση του 1821, στην οποία αντανακλάται ο διχασμός των λογιών περιηγητών, σταν η πεζή

πραγματικότητα της τουρκοκρατούμενης Ελλάδας διέψευδε τα λιδανικά οράματα της φαντασίας τους.

Σπετσιώτες Ναυμάχοι

(τόμος 1, Α-Κ)

Ανδρέας Κουμπής

εκδ. Πολιτιστικός Σύλλογος Σπετσών, Σπέτεισας 2003

Αξέπολη δουλειά, που παρουσιάζει τους σπετσιώτες ναυτικούς, ξεκινώντας από το ναύαρχο και φτάνοντας έως και το ναύτη. Ευσυνείδητη αρχειακή έρευνα, που ρίχνει φως στην εποχή και τη δράση των επαναστατημένων Ελλήνων του 19ου αιώνα.

Πέρα από την καταστροφή. Μικρασιάτες

πρόσφυγες στην Ελλάδα του Μεσοπολέμου

συλλογικό έργο

εκδ. Ιδρυμα Μείζονας Ελληνισμού, Αθήνα 2003

Όπως πάντα υψηλή σε ποιότητα η νέα έκδοση του Ιδρύματος Μείζονας Ελληνισμού, ασχολείται με όλα τα προβλήματα που απαρχόλησαν τους μικρασιάτες πρόσφυγες κατά την εγκατάστασή τους στον ελληνικό χώρο μετα το 1922. Ιδιαίτερα διαφωτιστικό το κείμενο της Φ. Γεωργακοπούλου, με θέμα «Πρόσφρυγες και κοινωνική κατοικία». Η στέγαση των προσφύγων στην Άθηνα και στον Πειραιά», τα κείμενα του Μ. Βαρλά για τη διαμόρφωση της προσφρυγικής μημένης, καθώς και εκείνο της Ι. Λαζαρίου για τους πρόσφυγες και το προσφυγικό ζήτημα στον 20ό αιώνα. Η ώλη του βιβλίου συμπληρώνεται από σπάνια και καλή εικονογράφηση, που το κανείς ακόμη πο χρήσιμο σε κάθε ενδιαφέρομενο μελετητή.

Νικόλαος Χολέβας

Ο Πόντος των Ελλήνων

συλλογικό έργο

εκδ. Εφεσος, Αθήνα 2003

Μια αιφερωματική έκδοση που «υποσητρίζει την πολυμορφία και πολυδύναμια του ελληνικού πολιτισμού, καταγράφοντας τον ποντιακό ελληνισμό, την ποντιακή ταυτότητα, τη γλώσσα και τα τραγούδια, τους χώρους και τις παραδόσεις, τα έθιμα και το θίασο», ενώ ο φωτογραφικός φάκος «γυνήταιε απροσέπλαστα σημεία και αποτύπωνε τη συγχρόνη πραγματικότητα, έτσι όπως αυτή διαμορφώθηκε μετά από την υποχρεωτική ανατάλαγη πλήθυσμαν».

Αθηναϊκή Αρχιτεκτονική 1875-1925

Μάνος Γ. Μπίρης

εκδ. Μέλισσα, Αθήνα 2003

Εντυπωσιακή η δεύτερη έκδοση της πρωτότυπης αυτής μελέτης, στην οποία καταγράφονται τα ευρωπαϊκά καλλιτεχνικά κινήματα και υπογραμμίζονται οι ιδιαιτέρωτες που αποκλίνουν στην Ελλάδα. Η εικονογράφηση είναι εξαιρετικά πλούσια και στηρίζει θαυμάσια το κείμενο.

Εμπόριο και τράπεζες στον Πειραιά

συλλογικό έργο

εκδ. Ινστιτούτο Μελέτης της Τοπικής Ιστορίας και της Ιστορίας των Επιγείων, Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Πειραιά, Β' ΕΠΙΚΑ, Αθήνα 2003

Πρόκειται για ένα «φωτογραφικό δοιοπορικό», που εικονογραφεί την ιστορία του Πειραιά, με έμφαση στους δύο τελευταίους αιώνες. Το τεκμηριωμένο αυτό λεύκωμα επιμελήθηκαν οι Νίκος Μέλιος, Ευαγγελία Μπαφούνη και Γιώργος Σταύχασσος.

Η Γαλλική Επανάσταση

George Lefebvre

εκδ. MIET, Αθήνα 2003

Σε μετάφραση του Σπύρου Μαρκέτου και με την επιμέλεια της Μαρίας Στεφανοπούλου, κυκλοφορεί η σημαντική αυτή μελέτη του Georges Lefebvre που εκδόθηκε για πρώτη φορά το 1930.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ

Η αρχιτεκτονική της γλώσσας

Noam Chomsky

εκδ. Καστανιώτης, Αθήνα 2003

Μια ανακεφαλαίωση των απόψεων του σημαντικού αυτού μελετητή, που υποστηρίζει ότι τα ανθρώπινα όντα είναι γενετικά προκαίσμένα με έμμετρες γλωσσικές ικανότητες, με ένα σύνολο αρχών που ο ίδιος ονομάζει «καθολική γραμματική». Η μετάφραση ανήκει στον Άγγελο Φλιππάτο.

Το κοπάδι. Από τα τετράδια ενός βοσκού

Γιάννης Τσέβρεχος

εκδ. Ελλά, Λάρισα 2002

Λαογραφικά σύγγραμμα για τη Ζωή, τις γνώσεις και τη γλώσσα των βοσκών των χωριών του Ολύμπου, που ελάχιστα διαφέρουν από τα αντίστοιχα των αρχαίων προγών μας. Ο πρόλογος ανήκει στον Βασιλή Νιτσάκη και η επιμέλεια στον Αλέξανδρο Ζουκά.

Ο γλυπτής Δημήτριος Ζ. Φιλιππότης

Ευθυμία Μαυροχάλη

εκδ. Φιλιππότη, Αθήνα 2003

Ο Στρατης Φιλιππότης ανέλαβε τη μημειώδη έκδοση του βιβλίου για τον πρόσων του, αποδίδοντας την ορθολόμητη τιμή. Στις 359 σελίδες του βιβλίου –που χωρίζεται σε τρία βασικά μέρη– γίνεται αναφορά στη ζωή και το έργο του Δ. Φιλιππότη. Γράμμενο με επιστημονικότητα και συνεπέα, αναλύει όλες τις πτυχές της μεγάλης προσφοράς του γλύπτη, καθώς και τη σημασία της γλυπτικής του στον ελληνικό χώρο. Η εικονογράφηση είναι πλούσια, καθώς προκειται για έναν πλήρη «οδηγό» της δουλειάς του Φιλιππότη, και ή αισθητική του άριτμη. Εξάλλου, το περιεχόμενό του καθιστά απαραπότα για κάθε εντυπωσιακή βιβλιοθήκη. Μόνο μια παραπότημα: νομίζουμε ότι, όταν μιλούμε για γλυπτό έργο, δεν αρμόδει ο όρος «αντίτυπο».

Ν. X.

Δίκαιο και Internet. Νομικά ζητήματα του Διαδικτύου

Ιωάννης Καρδάκωστας

εκδ. Σάκκουλας, Αθήνα 2003

Αντικείμενο του βιβλίου αυτού, που ενδιαφέρει όλους όσους χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο, είναι η νομική προσεγγιση, από πλευράς λεσχώντων Δικαίου αλλά και από δικαιοποιητική σκοπιά, σε θέματα που αφορούν τις έννοιες σχέσεων που προκύπτουν από τη χρήση και τη διάδοση του Διαδικτύου.

Alfred Nobel: His Life and Work

Γιώργος Μάρκου

εκδ. Ελληνικό Μουσείο Νόμπελ, Αθήνα 2003

Πολυτέλες λεξικώματα στα αγγλικά, πλούσια εικονογραφημένο, που περιέχει πλήθης πληροφοριών για τον Νόμπελ (τη ζωή, το έργο και την εποχή του). Για πληροφορίες, fax.: 210-6838181, διεύθ.: Ολυμπού της 79, 152 34, Χαλανδρί.

Έργα τέχνης από τη Συλλογή της Βουλής των Ελλήνων λεύκωμα

Βουλή των Ελλήνων, Αθήνα 2003

Μια παρουσίαση της Συλλογής Νεοελληνικής Τέχνης που απέκτησε πρόσφατα η Βουλή των Ελλήνων και αριθμεί ήδη πολλά και ενδιφέροντα έργα ελλήνων κυρίων καλλιτεχνών.

Αργοσαρωνικός

πρακτικά συνεδρίου

επιτ. Ελένη Κονσαϊκη-Γιαννοπούλου

εκδ. Δημός Πάρου, Αθήνα 2003

Πρόκειται για τους δύο τόμους των Πρακτικών του 1ου Διεθνούς Συνεδρίου Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Αργοσαρωνικού, που

πραγματοποιήθηκε στον Πάρο το 1998 (26-29 Ιουνίου). Οι ομιλητές πραγματεύτηκαν –σε πενήντα περίπου συναντήσεις συνολικά– θέματα από την προϊστορική εποχή έως και το τέλος της ρωμαιοκρατίας. Πολύ ενδιαφέρουσα και καλοδυνημένη έκδοση, στην οποία αποκαλύπτεται ο αρχαιολογικός πλούτος του Αργοσαρωνικού.

Sea Routes... Interconnections in the Mediterranean (16th-6th c. BC)

πρακτικά συνεδρίου

επιτμ. Nicholas Stampolidis, Vassos Karageorghis

εκδ. University of Crete-Leventis Foundation, Athens 2003

Πρόκειται για τα Πρακτικά του Διεθνούς Συνεδρίου (29.9.2002-2.10.2002) που συνέδεσε την ομώνυμη έκθεση στο Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης. Τρίαντα μία σημαντικές εισηγήσεις στην αγγλική γλώσσα –συνολικά 370 σελίδες περίπου με πλούσια εικονογράφηση – και ένα μικρό τεύχος με τις ελληνικές τους περιλήψεις διατίθενται στους ενδιαφερομένους.

Archeologia viva

περιοδική έκδοση

τεύχος 100 (Ιούλιος-Άυγουστος 2003)

Κυκλοφόρησε το 100^ο τεύχος του ιταλικού αυτού αρχαιολογικού περιοδικού, που μεταξύ άλλων περιέχει και ένα θαυμασία εικονογραφημένο άρθρο του Paolo Moreno για το χάλκινο άγαλμα σατύρου που βρέθηκε στη θάλασσα της Σικελίας και εικάζεται πως είναι έργο του Πραξιτέλη.

Revue Archéologique

περιοδική έκδοση

τεύχος 1/2003

Στο τεύχος αυτό περιέχονται πολλά ενδιαφέροντα, όπως πάντοτε, κείμενα, από τα οποία το ένα αφορά σε παράσταση της Αρτέμιδος και του Θηρά σε σκηνή του ζωγράφου του Βρύνου (Λουύβρο 1995), της Nina Strawczynski. Η παρουσία της θεάς εξηγείται από την κοινωνικο-πολιτική κατάσταση της Αθήνας κατά τον 5ο αι. π.Χ. (475 π.Χ.).

Άκουε

περιοδική έκδοση

τεύχος 50 (καλοκαίρι 2003)

Συνοπτικές αναφορές στην αποκάλυψη γεωμετρικής ταρής στην Κόρινθο, στο 16ο Ετήσιο Συνέδριο για τα Αρχαιολογικά Έργα στην Μακεδονία, στη Θάρακη (Φερβρουάριος 2003) αλλά και σε πολλά ενδιαφέροντες υπό εξέλιξη αρχαιολογικές μελέτες, συγκροτών, μεταξύ των, την ώρα της περιοδικής αυτής έκδοσης της Αμερικανικής Σχολής Κλασικών Σπουδών της Αθήνας.

Notiziario-Scuola Archeologica Italiana di Atene

περιοδική έκδοση

τεύχος 2 (Οκτώβριος 2003-Μάρτιος 2004)

Επικαιρά θέματα, αναφορές σε συνέδρια, σεμινάρια, ανασκαφές, έρευνες, διάλεξεις κ.λπ. συνιστούν την ώρα της ενημερωτικής αυτής περιοδικής έκδοσης της Ιταλικής Αρχαιολογικής Σχολής της Αθήνας.

Αμφίβιον

περιοδική έκδοση

τεύχος 50 (Μάιος-Ιούνιος 2003)

Στο Οικομουσείο Γρεβενών –που κατασκευάστηκε με πρωτοβουλία της Επιτροπής «Εγνατία Οδός Α.Ε.», στο πλαίσιο των εργασιών διάνοιας της Ενωτικής οδού στα Γρεβενά– είναι αφιερωμένο το μεγαλύτερο μέρος της έκδοσης αυτής του Ελληνικού Κέντρου Βιοτόπων-Υγροτοπων.

Τα «Αρχαιολογικά» επιμελείται η Κατερίνα Τσεκούρα